

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Opellik A.
«Általános Tudósító» hirdetési osz.
tálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számíltatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyiltter petítőra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hazai állatbiztosításunk.

A biztosítási ágak közt hazánkban az állatbiztosítás meghonosodása ütközött legnagyobb nehézségekbe. Nem mintha e biztosítási ágak hazánkban talaja nem volna, ellenkezőleg, egy agrárállamban szinte paradoxonnak tűnik fel azon tény, hogy benne az állatbiztosítás ugyszólván csecsemőkorát éli. Egrészét magának az állatbiztosításnak a biztosítás többi nemeitől való elütő természete, a szokottnál jóval nagyobb kockázat riasztotta vissza e biztosítási ágtól a vállalkozási kedvet. Mert az állatbiztosítás nem egyszermint kárbiztosítás, a minő például a tűz- vagy jégkár biztosítás, hanem az életbiztosítás sajátosságaival is bír; ugyanis, míg a közönséges kárbiztosításoknál a kár bizonytalan, nem okvetlen bekövetkező, addig az állatbiztosításnál a kár előbb-utóbb való bekövetkezése, miként az életbiztosításnál, föllélen bizonyos. E kettős elemekből előálló jellege az állatbiztosításnak okozója annak, hogy a kockázatot nem épül fel annyira sima alapon, mint a közönséges kár- vagy az életbiztosításnál.

Ennek dacára külföldön, így Németországban, az állatbiztosítás képes volt megismosodni. Igaz ugyan, hogy mindenütt állami támogatás mellett, melyet a ma fennálló magyar állatbiztosítási vállalat nélkülözni kénytelen. De kétséget nem szenved, hogy

van módja annak, hogy az állatbiztosítás hazánkban is virágozhasson. A hazai viszonyoknak a külföldiektől való elütő természetének fel nem ismerése, másrészt a közönség bizalmatlansága, s az eddig létezett vállalatok vezetésében mutatkozó erélytelenség voltak okai annak, hogy eddigelé hazánkban az állatbiztosítás kudarcot vallott.

A kedvezőtlen múlt azonban nem okvetlenül kedvezőtlen előjel a jövőre nézve. A hazai állattenyésztés és mezőgazdaság érdekében szívén viselő több előkelő társadalmi állású férfiú a múlt év folyamán egy újabb kísérletre határozta el magát az állatbiztosítás meghonosítása iránt. Megalakult a »Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság m. sz.« még pedig eltérően a régebbi hasonló vállalatoktól, s z ö v e t k e z e t i alapon hasonlóan a német vállalatokhoz. Belátták az alapítók, hogy az állatbiztosítás eddigi kudarcainak egyik főoka a nyereszkeskedési alap volt, a melyben szerveztettek. A szövetkezeti alap lehetővé teszi a díjak mérséklését s a kár egyenletes elosztását, ami az állatbiztosítási vállalat sikerét nagy mértékben előmozdítja.

Egy ideig válságos volt az új intézet állapota is. A belső kezelésben elkövetett hibák már-már e vállalatot is kudarczczal fenyegették, midőn egy hirtelen lépés, mely a társaság üzleti kezelését, alapszabályait, biztosítási feltételeit és díjtételeit gyökeresen reformálta, megmentette a vállalatot az el-

enyésztéstől. A közönség bizalma, midőn a visszaélések megtorlásáról értesült, visszatért, a vállalat fellendült, úgy hogy jelenleg a társaságnál biztosított állatállomány értéke már eléri a két millió koronát. Az óvatos, szolid üzem a vállalat további sikeres fennállásának s nagyobb mennyire elterjedésének biztosítéka. A vállalat annyira megerősödött, hogy vezetői ujabban az állatbiztosításnak községenként való szervezésének eszméjével foglalkoznak, s megtalálni vélték a módot, melylyel e kérdés jogi nehézségei leküzdhetők.

A magyar kölcsönös állatbiztosító társaság m. sz. a legifjabb hazai biztosító vállalatok közt, de örömmel konstaltjuk, hogy sikerült utat törnie s rövid idő alatt a többiek közt magának előkelő helyet kivívnia.

Foglalkozunk magnemesítéssel.

Valóban horribilis árakat fizetünk a külföldnek nemesített magvakért! Láttam magam is, mikor egyik földbirtokos 60 frtot fizetett ki egy métermázsa angolországi peerles árpáért. Különösen németországnak adozunk nagy összegekkel az ő nemesített magvaiért, a melyeket pedig különösen Magdeburg tájékán a paraszt is termel széltében-hosszában. S ha a német paraszt megtudja termelni, miért ne tudnók mi is. Talán a

T Á R C Z A.

Kishirdetés.

Szép nem vagyok, de csinos ifjú,
A hajam szőke, szemem kék,
Abrándozó kis lányok mellé
Regényhősnek beillenék.
Unatkozó, bús menyecskéket
Vigasztalni kíván szívem;
A ki engem tudna szeretni,
Szeretném én is azt hiven.

Régen kereseim »Őt« s hiába,
Mert Ámor nem gondol reám;
Mariska nem akar szeretni,
Fridácska mellett gardedám.
Most ezt az utat választottam,
Talán majd így párom akad,
Kit szólíthatok kedvesemnek,
Sőt megölelnem is szabad.

Illatos levélkéket várok,
Melyben ígérték randevút;
Szájnyitok meg ó kis leányok
Egy epedő szegény fiut.
Sirnyitok ti is bús menyecskék,
Ha szívetek nem fagyos jég...
Szép nem vagyok, de csinos ifjú:
A hajam szőke, szemem kék.

Faragó Jenő.

Az alezredes leánya.

Irtá: Sz. Török István.

Az alföld egyik élénk társadalmi városa többek között arról volt nevezetes, hogy a helyőrséget képező huszárság tisztikara a legörvendesebb egyetértésben, mondhatni barátságban élt a városi polgársággal.

Hirtelen megváltozott azonban e kellemes helyzet, midőn a helyőrség parancsnokaságát Schlosser alezredes vette át. Nem ugyan azért, mintha az új alezredes a polgári elem iránti szívélyes barátság tekintetében nem közelítette volna meg elődjét, mert lekötelező nyájasságával meg tudott nyerni mindenkit, ki vele csak egyszer is érintkezett, hanem a tisztikar között idézett elő válságos forrongást az új alezredesnek az az elragadó tündérfényű csillaga. minőt még királyok sem adományozhatnak, melyhez hasonló igézetet festő esetje még nem vetett vászonra — leánya a tizenhat éves Irma. — A nyalka huszártisztek nem tömjéneztek többé a város híres szépségeit, hanem egyedüli boldogságukat abban keresték, hogy a szép tündérnek reájuk tévesztett tekintetét nekik szántaknak hinni szerencsések lehessenek. Egész nap a tündérlak alatt — mint ők nevezték — csörtették kardjukat, s ha olykor-olykor a függöny alatt meglebbentek a szőke, bodor hajfürtök, a harczt vértszomjazó vitézei valami istennő szerencsés rabszolgáinak érezték magukat.

De miként a borús felegekkel eltartak egek kárpitját is áthasítja a czikkázó villám, hogy nyilásán átragyogjon a mennynek vakító fényessége, úgy hatott a tündér Miczike szívébe is egy szelid pillantás.

Vidám lelke többé nem reagált a tiszték léha szóvirágaira, kedélye borongós lett, s a legkedélyesebb társaságban is, elmerengett hosszan és némán a tárgyaltan semmisségbe.

Rémülve vették észre a reájuk nézve lesújtó jelenséget a tiszték is, de a leglélesebb körültekintés mellett sem tudták feltalálni az igazi okot.

Legjobban fájlalta a váratlanul bekövetkezett mellőzést Fretsch hadnagy ki elég naív volt magát abban a boldogító hitben ringatni, hogy a szép tündér kegyeiben az első helyet foglalja el. Fel is tette magában, hogy, ha élete árán is, de addig nem nyugszik, míg a dolognak rejtett okát ki nem deríti.

És a sors végzetserű szeszélye társul szegődött szándékának megvalósításához.

Mert épen akkor találta lesbeli útját a tündérlak körül tenni a hadnagy, midőn annak egy ablaka megnyílt és azon keresztül egy isteni kéz nyújtott át egy igénytelen ifjunak, Magyar István ügyvédjelöltnek egy úde ibolyacsokrokkat.

A boldog ifjú még fel sem tűzthette a kedves ibolyacsokrot, mely boldogságot lehetővé illatával e gyarló földre varázsolta neki a mennynek minden üdvösségét, — midőn hátulról a ledgurább módon megtámadta és inzultálta az önmagából kikelt s vad szenvedélyeitől elvakult hadnagy.

E botránynak természetesen párba jött a vége, mely 24 óra alatt megis vivatott életre, halálra.

A veszélyes küzdelem Magyar István megsebesülésével végződött, még elég szerencsével, mert midőn a hadnagy kardja felhasította azt a nyílt öszirteséget sugárzó homlokot, a különben

földje sokkalta jobb Magdeburg vidékének, mint teszem azt nálunk a dunántulnak, vagy nyitrai megyének? Avagy talán a németeknél a paraszt is gazdasági akadémiát jár? Vagy talán nagy tökével drága gépeket szerez be, melyek feltétlenül szükségesek a vetőmag nemesítéshez? Nem; a földje Magdeburg vidékének sem jobb, mint a dunántulnak, a paraszt ott se jár több iskolát mint nálunk, sőt annyi természetes észszerűség megalkotva mint a mienk, a ládafia annál sincs tele pénzzel, s a magnemesítéshez sem ott sem itt alig kell jó ekénél, jó ökörnél egyéb gép. Hanem azért van a német parasztnak valami, a mi a magyar parasztnak sokkalta kisebb mérvben van meg: a szorgalom, az ernyedetlen munkásság; nem is tartja magát a világ legokosabb emberének, s kész magánál okosabb embereket utánozni, nem idegenkedik az újításoktól, hanem mihelyt meggyőződik, hogy a földesuránál bevált, maga mindjárt követi. Persze a földesurak gazdasági iskolát végeznek s nem jogot, s így a gazdálkodáshoz is jobban értenek az öreg béresnél.

Elmondom hát röviden, mit csinál az a német gazda, hogy szebb és tökéletesebb magvakat nyerjen, mikor búzáját, árpáját, s azt a száz és száz fele magot a milyet onnan behozunk nemesíteni akarja.

Hát először is megszántja azt a földet becsületesen, megszántja egyszer sekélyen, azután megegyszer nagyon mélyen, megint közép mélyen, meghengerezi, boronálja annyiszor a mennyiszor kell, hogy azon egyetlen egy göröngy se legyen. Olyannak kell annak a földnek lenni, mint a kerti földnek, s ehhez kell a jó ló, a jó ökör meg a jó eke. Ezek nélkül a magyar gazda sem boldogulhat. Ez azonban még nem elég. Megis trágyázza azt a földet mielőtt bevetné. Istállótrágyát közvetlenül csak igen ritkán alkalmaz buza alá, hanem az előveteményt látja el azzal. Közvetlen trágyázásra mindig műtrágyát használ, többnyire szuperfoszfátot, s ott a hol szükséges, felültrágyázással chilisáletromot. Vetőmagul természetesen csak válogatottat, kifogástalanul szép szemű magot használ. A búzát is többnyire ritka sorokban veti, kapálja. A vetőmagnak szánt gabonát azután kicséplés előtt a csűrben

hagyja, míg teljesen meg nem izzadt, s többnyire nem géppel, hanem kézi cséppel csépli ki, s így nyeri a legnagyobb s legértékesebb szemeket; az erősen bent ülő, vagy az éretlenebb szem a másodszori cséplés alkalmával vezetnek ki. Ha géppel veti el a búzát, azt erősen megszeleli s ismétellen megtrürozi s ily módon választja ki a legszebb szemeket.

Ha éveken keresztül ilyen módon járunk el, olyan vetőmagot létesíthetünk, a mely minden tekintetben kimagaslik a többi közül, s a mely jó tulajdonsága miatt jóval magasabb áron értékesíthető, mint más közönséges mag.

Hogyan kell a takarmány-répát télen eltartani?

Az őszi munkálatok befejezéséhez közeledvén, nem lesz érdektelen egyik legfontosabb téli takarmányeműnek: a répának eltartási módját közölnünk, annál is inkább, mert épen ezen növénynek eltartása van a legtöbb veszedelemnek kitéve. Alig van esztendő, hogy ne hallanánk eféle panaszokat: megfagyott, vagy elrothadt a répám, nem tudom mitévő legyek állatjaimmal? Hát bizony, ha már bekövetkezett a jelenség, akkor nagyon bajos azon segíteni; míg ellenben idejekorán tett helyes intézkedésekkel megkímélheti magát mindenki ily kalmitásoktól.

Az első dolog a mire ügyelni kell az, hogy a prizma csakis ép és teljesen sértetlen répa kerüljön s azok lehetőleg szorosabban rakassanak egymás mellé.

A prizmát a gyomoktól kisarabolt helyen készítsük, s meghatározván annak a letartandó mennyiséghez alkalmazott méretet, árkojunk körül, s az abból kikerülő földet majdan a répa beföldesítéséhez használjuk fel.

A répa elrakása közvetlenül a föld felszínén vegye kezdetét s a sorokat folytonosan keskenyebbre véve, azok emelésével addig haladunk, míg a 150—180 centiméter magasságot el nem érjük.

Ekkor a prizma helyének körülárkolásából kikerült föld egy részével az össze-

halmozott répának mintegy kétharmad magasságáig a répát vékonyan betakarjuk, hogy a fejlődő vizgöz elpárologhasson, s az egész prizmát egy igen vékony szalmaréteggel beföldjük.

Egy-két hét múlva, midőn a fagyok beállnak, a vékony szalmaréteget eltávolítjuk egészen s a beföldelést folytatjuk akként, hogy az körülbelül 10—12 centiméter vastagságban takarja a répát.

Ha az illető vidékeken tél szokott uralkodni, akkor e földréteget vékony szalmaréteget helyezzünk s e szalmára újból földet mintegy 30—50 centiméter vastagságban; ha azonban a tél nem szigorú, úgy a szalmaréteg el is maradhat s kizárólag a földet használjuk takaróul 50—60 ctm. vastagságban.

A répa eltartás ezen módjának megvan azon előnye, hogy a szalma a répával nem jöhet közvetlen érintkezésbe, s így ki van zárva annak lehetősége, hogy az összerakásból származó vízpárák a szalmára lecsapódván, elébb ennek, majd ez által a répának elromlását, rothadását idézik elő; de egy további előny abban is nyilvánul, hogy a répa a fagytól sem szenvedhet, mert annak hőmérséklete még a legerősebb tél alkalmával is állandóan 6—9 Celsius fok között ingadozik.

Midőn lavaszodni kezd, s az időjárás mindinkább enyhül, a földréteget fokozatosan leszedgetjük, nehogy ismét a túlmelegedés okozzon bajt.

A répa eltartásnál ezen legújabb alkalmazott módja ma még kevés gazdaságban divatos ugyan, de lehetőleg teljesen kifogja szorítani azon régebbi eltartási módot, melynél a répakupacokra elébb szalmát helyeztek el, s csak erre következett a földréteg alkalmazása. Épen ezen utóbbi eladási mód tekinthető azon sok baj okának, mely a répatermelőket minduntalan utolérte.

Mai napság, a midőn állattenésztésünk fellendítése érdekében figyelmünket mindinkább jobban irányítjuk a helyes takarmánytermelésre, midőn jobb művelés, intenzívebb ápolás, műtrágyák használata stb. által iparkodunk a takarmánytermést fokozni, mindenesetre nem utolsó kérdés az, hogy hogyan tartsuk el a produkált termésmennyiséget s épen ez okból tartottuk czélszerűnek a répa eltartás e legújabb módját ismételné, — a melyhez még csak annyit jegyezünk meg, hogy ha a bevermeléshez száraz földet használunk, nem kell attól tartani, hogy a répa az esetleg rátapadó föld miatt értékéből veszíteni fog.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bencsik Richárd okl. polgári iskolai tanítót a zay-ugróci áll polgári fiúiskolához kinevezte.

— **Esküvő.** Babics Sándor csáktornyai posta- és távirati tiszt a mult hó 25-én tartotta egybekelését Korber József alsó-dombortú postamester kedves leányával, Gizella kisasszonnyal.

— **Szoligabirák áthelyezése.** BölcS Sándor perlaki tiszteletbeli főszoligabiró nyugdíjaztatván, helyére Solyomi Tivadar letenyei szoligabiró helyezettet.

— **Erzsébet-ünnep.** Boldogult királyné emlékére mult hó 25-én Miksavárott SchádI István plébános gyászistenizsületet tartott, melyen nagyszámu közönség volt jelen, mise után pedig az iskolában Soste-

nem nagyon veszélyes sebből szemébe futó vér lehetetlenlente a küzedelm tovább folytatását.

Hogy az étellel való ily veszélyes és könnyelmű játszás a gondviselés még sem engedte végzetessé válni az igazgatótanul megtámadott ifjura, kinek kezében nem a kard, hanem a toll szokott forogni, — annak okát jobban megtudná mondani az a titkon epedő szív, melynek imaszó dobbanásai felhatottak és meghallgatást nyertek az egék trónusánál.

A gyorsan elintéztett incidensről a város még tudomást sem vehetett, maga az alezredes is csak egyszerű összeszóalkozásban tudta annak okát. Vig lakomára gyűjtötte tehát a tiszteket, hogy a derék hadnagyot némileg megünnepeljük a remek huszárvágásért.

De a lakoma körüli társalgás rendkívül lehangolt volt, mert a máskor a társaságban oly vigan csevegő kis tündér, most busan merengő arczáróf a legmélyebb megvetést sugározta a tisztek felé, kik szellemi képességükét hiába helyezték ostromállapotba, nem voltak képesek egyetlen mosolyt, vagy csak egyetlen hangot is csalni azokra a rózsás ajkakra.

Nem is emésztette magát sokáig a társaságban, hanem eltávozásának okául rosszulletet hozva fel, visszavonult lakosztályába. De boldogtalanságának lájő érzete itt sem engedte nyugodni, mert valami megfoghatatlan vágy vonzotta oda, hol miatta vérzik sebe egy ifjunak, kivel boldogságt akarja megosztani. S fájdalommal tekintete reá esett

arra az ibolyacsokrocskára, melyet az ifjunak szánt, de az már nem jöhetett érte ablaka elé.

Nem habozott egy pillanatt sem. Az illatos ibolyákat kebelébe rejtette, s az éji homály fedező palástja alatt nesztelenül eltávozott hazulról.

Az ifjut ébren és erős lázban találta, kebelén az incidens alkalmával kapott ibolya esokorral.

Ideje nem volt sok. Elhoztam — ugymond — az ibolyát, mert reggel nem jött érte Sebében az én szívem vérzik, s aki imámra az életét megmentette, — az meg is fogja gyógyítani

Ezzel az ifjunak lázban égő homlokára egy forró esokot nyomott. A tüneményes-rü igéző alak ismét eltűnt, hogy észrevétlenül hazatérve, nyugalomnak adja át fájdalomában kissé megkönynyebült szívét.

Az évek multak, a sebek begyógyultak. A szerény ügyvédleltből keresett ügyvéd, az igénytelen ifjúból daliás férfiú lett.

Mind ezen változások megtörténhetek a természet örök törvénye és a dolgok természeténél fogva, de az az öznetlen szívbeli fakadó szerelem, mely a két szívet oly ellenállhatatlan szétléphetetlen rózsaláncokkal fűzte egybe, — az változást nem szenvedhetett soha; míg végre a világgal is tudatta egy rózsaszínű levélke, hogy: »Schlosser Irma és Magyar István jegyesek.

rics Elek tanító magyarázta meg a gyermekeknek a nap jelentőségét.

— **Eklívó.** Gárr József budapesti postai és távirati főosztály f. hó 25-én vezette oltárhoz Perlakon Grész Alajos perlaki ügyvéd bájos leányát, Melanie kisasszonyt. Tartós boldogságot!

— **Tudomásunkra jutott.** hogy a Sport-Egyesület Szilveszter-estélyt rendez, melyre a meghívók e hó 15-én fognak szétküldetni.

— **Ritka eset.** Dráva-csányi körjegyzőséghez tartozó Cseresnyés község előírva volt összes állami és községi adóját az évi november végéig minden végrehajtás nélkül az utolsó krajczárig befizetnie.

— **Katalin-mulatság.** A csáktornyai Önkéntes Tűzoltó-Egylet zenekara a múlt hó 26-án a »Fehér galamb« korcsmában igen látogatott és jól sikerült mulatságot rendezett.

— **Öngyilkosság.** Szerencsics Imre 20 éves pénzügyőr, ki nemrég helyeztetett át Csáktornyáról Letenyére, a mura-keresztúri vasúti állomás külső területén szolgálati fegyverével fölbeltte magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Halálozások.** Mesterics Elek kesztelyi uradalmi főpénztárnok, Mesterics Aladár turcsiszecei uradalmi ispán fivére, élte 47. évében meghalt. — Plichta Irma, Plichta Kázmér perlaki segédteleknyezető nővére, élte 23. évében, hosszu szenvedés után elhunyt. Nyugodjanak békével!

— **Adóelengedés** a lizstharmit után. A »lizstharmit« a folyó évben az ország sok vidékén jelentékeny kárt okozott a szőlőkben; minthogy azonban ez a szőlőbetegség azon elemi káresek közt, amelyek adóelengedésre igényt nyújtanak, nincsen felémeltve, kétség merült fel, vajjon a lizstharmit által okozott károk esetében kaphatnak-e a szőlőgazdák adóelengedést. A pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszter felkérésére ez ügyben folytatott tárgyalás alapján folyó évi 85.666. szám alatt kiadott körrendeletével kijelentette, hogy a »lizstharmit« szőlőbetegség által okozott kár oly elemi csapásnak tekintendő, melynek alapján adóelengedésnek van helye.

— **Gazdasági téli tanfolyam megnyitása.** Megemlékeztünk annak idején e helyen, hogy a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. ministerium támogatásával Csáktornyán gazdasági téli tanfolyam rendeztetik, melyen a vidék gazdálkodó ifjai gazdasági és ipari képzésben részesülnek. Öröndetesen hozzuk t. olvasóink tudomására, hogy ezen gazdasági tanfolyamra a közeli környékről feles számmal jelentkeztek felvételre. A felvett tanulók a kitűzött napra mind a huszan megérkeztek és a tanfolyamot Gyulay Károly gazdasági szaktanár, mint a tanfolyam vezetője, f. hó 27-én délelőtt megnyitotta; röviden vázolta a tanfolyam célját és a tanfolyamon előadandókat. Majd Margitai József az áll. képezde igazgatója mondott biztató szavakat az ifjakhoz. Azóta a tanfolyamon az előadások javában folynak. A tanfolyamon tanítanak: Gyulay Károly és Dekány Mihály képezdei tanárok, Brauner Lajos népiszkolai tanító és egy kosárkötőmester. A tanfolyamra felvétellett: Mura-Csányból 4, Dráva-Vásárhelyről 1, Mura-Keresztúrról 1, Sormásról 1, Felső-Szemenyeről 6, Kerka-Szent-Miklósról 3, Lovászról 2, Kolárszegről 2 fiatal gazda, kiknek részére Csáktornya mellett Pusztafán két földmívelő házában a földmívelési ministerium lakást bérelt ki és a pusztafai vendéglőben ételmezésükről gondoskodott. — A tanfolyam 6 hétig tart, melynek befejeztével egy új tanfolyam nyíttatik.

A téli gazdasági tanfolyamot a földművelésügyi minister ur Csáktornyán állandósítani szándékozik.

— **Adófizetés bélyeggel.** A napokban egy tervezetet nyújtottak be a pénzügyminiszterhez, mely terv kerestésvitelre az adófizetésnek egy egészen új módját honosítaná meg. A kincstár kiadna ugynevezett adóbélyeglapokat, melyeket a dohánytőzsdék, banküzletek vagy az erre a célra felállítandó elárusítóhelyek árusítanának el, úgy, hogy a községek bármikor és bármely kis faluhelyen is hozzáférhetné az adóbélyeglapokhoz. Kibocsátása pedig a kincstár adóbélyeglapokat, melyek 1—10 fillérig, 1 koronától 10 koronáig, 10—20—30 stb. koronától 100 koronáig s esetleg nagyobb összegekről szólnak. Az adóbélyeglapok egymástól elválasztható két részből állnának. Az egyik részre írva az adófizető a nevét, foglalkozását, lakását, a másik részre szintén ráírni köteles a nevét, vagy e rész egy számmal volna ellátva, a mely szám az adóbélyeglap másik részére is rá volna nyomtatva. Ha most már valaki adót akar fizetni, például 26 f. 15 krt: vesz egy tőzsdében 26 f. 15 krt. áru adóbélyeglapot, a melyre a nevét írta, beküldi az adóhivatalnak, vagy pedig átadja az adóhivatalban. Az adóhivatalban az ilyképp befizetett adó egyszerűen elkönyvelhető; ki a mennyi áru adóbélyeglapot küldött be, vagy adott át, annyi befizetett adót írnak az adóhivatalban a javára. Viszont annak, a ki a befizetést ily módon teljesítette, a befizetés igazolásul kezében marad az adóbélyeglap másik fele. E tervezett adófizetési módnak előnye szembetűnő. Előnye, hogy a községek bármikor s a nap bármely órájában fizethet adót, az adóhivatalba nem kell elfáradni, vagy ha be is kell mennie az adóhivatalba, vagy a postára, ott hamar bélyegzik és átveszik az adóbélyeglap egyik szelvényét s a község tüzstent elhagyhatja az adóhivatalt vagy a postát. A beérkezett adóbélyeglapok nyomán az adóhivataltok nyugodtan és kényelmesen elkönyvelhetik az adókat, esetleg levelezőlapon értesítik a befizetőket, hogy mely adónemre írták a befizetést. A kincstárnak óriási előnye az új befizetési rendszerből az volna, hogy az elárusítók, kik az elárusításért fél vagy egy százaléket kapnának, egyszerre mindig nagyobb összegű adóbélyeglapokat vásárolnak s ilyképp a kincstár előre megkapja az adót. Ezt az itt csak körvonalaiban vázolt adófizetési módot egy Deutsche Ede nevű pipametsző eszelte ki. A tervezet megvalósításáról a pénzügyminiszteriumban komolyan gondolkodnak s kitátás van rá, hogy az adófizetésnek ez az új módja a községeket meg fogja kímélni az adófizetés mai kellemetlenségeitől.

— **Lopás.** Zsidár János dráva-csányi lakostól f. hó 23-án hajnalban ismeretlen tettes 4 ludat és 2 pulykát lopott el. A tolvajt a csáktornyai csendőrség nyomozza.

— **Karácsony estére** alkalmas játékszerek, ragyogó csillogó karácsonyfadíszek, karácsonyi és újvívi ajándéktárgyak, mint: társasjátékok az ifjuság és felnőttek részére, sport- és torna-eszközök, vadász és lőbert fegyverek, revolverek, lovaglószerek, koresolyák, pénz, szivar, cigaretták, tárczák, kézi utitáskák, bronz és porcellán díszmű-áruk, iróasztal kellekék, dohányzóknak való tárgyak, finom acél-áruk, háztartási cikkek, china-érmék, toalette cikkek, tréfiás tárgyak stb. felül nagy képes árjegyzőket kívánatra ingyen és bérmentve küld Kertész Tódor műiparáru raktár Budapest, IV., Kristóftér.

— **Dreyfus levele.** Érdekes levelet kapott a minap a Magyar humorisztikus naptár szerkesztője. A levél a következő: »Uram! Az önök naptára csodálatos mivel. A mire a világ legélősebb orvosai, a forró égűl nem voltak képesek, t. i. hogy életkedvetem visszaadják, azt az önök naptára egy csapásra megtegte. Megrendeltem és azóta házam cseug a kacagástól. Lucie feleségem pedig is ólvas mást, Pierre fiam és Louise leányom pedig egész nap veszekednek, mert mindegyik előbb szeretné olvasni a naptárt. Kérek azonban még egy példányt, mert a folytonos használatától teljesen elrongyolódott.« — E levélhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy e naptárból, míg a készlet tart, 30 krért bérmentve küld egy példányt a »Magyar humorisztikus naptár« szerkesztőségére, Budapest, V., Honvéd u. 4.

— **A törvény.** Olyan betű, a mely parancsol. Már Aristoteles megmondotta, hogy az ember társas lény. A társaság kötelező elve: a törvény.

Minden népnek vannak törvényei, mihelyt néppé egyesült. A törvények első egységes egészét, minderre kiterjedő egyetemességét Egyiptom alkotta meg. Görögországnak törvényei nem voltak örökbecsűek. Rómának jutott a dicsőség, hogy a modern jog-nak alapját vehette. Ennél az élesezű, higgadt, megdondolt, összetartó népnél fejlődött ki először a köz-nek nagyobbérvű tudata, — s ezzel kapcsolatosan a törvények tisztelte. Intézkedéseiket már Julius Caesar össze akarta gyűjteni, de csak Justinianus hajthatta végre e gyűjtés tervét. Törvénygyűjteménye oly hatalmas, oly becses, hogy Napoleon azt észleztette fel, midőn törvénykönyvet szerkesztett a francziáknak. A legelső írott római törvényekről bőven és érdekesen szól a Nagy Köves Világtörténet most megjelent 44. füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy egy kötet ár a díszes félbörköttesben 8 ft; füzetként is kapható 20 kr-ául. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, közsvényélnél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölés mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel használtató bedörzsöléséknél az Influenza ellen is 40 kr., 70 kr. és 1 f. 10 krt-ig üvegenként árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kö-ünk figyelni.

A jó emésztés.

A gyomor valóban egészen különös orgánom, a mely azokat az embereket, a kik szeszélyességét elűrni kénytelenek, mindenféle bajjal fenyegeti. A legveszedelmesebb baj az, hogy az embernek nincs meg a szükséges tápláléka, mert az étel nem tudja megemésztetni, a mi az egész szervezetbe rendeltetését hoz. A fájdalmas gyomorgörbő gyakran hányás kíséri, sőt gyakran bélyugadás támad. Láz, felfojás, oldalszerűség még komplikálja a helyzetet. A beteg elgyöngöl, nem tud aludni, sőtét gondolatok rémítetik és nagyobbá tesszik a betegséget. Minél előbb hatásos szert kell használnunk, mert időközben kimerül a vér ereje és nem tud a betegségek ellenállani. Erre az esetre nagyon kitűnő szer van: a Pink-pilula igazán csodálatos hatást ért el, hogy használatával nem szabad keskedni, hanem kövötni kell Em le Leu vau-x (Ropraz, Vaidt-Kanton, Svájc) molnár példáját.

— Örülök, írja levelemben, mert kimutathatom hálamt az-zal, hogy arról a csodálatos eredményről tudósított, melyet a Pink-pilula használatával értem el. Régóta veszedelmes gyomor-baj kínozott. Nem emésztettem semmit és a gyomrom nem bírta el a legesekélyebb ételt sem, mert valahányszor ettem, hányom kellett, a mi rettenetesen betegé tett. Undorodtam minden ételtől. Nem tudtam aludni, főfájás gyötört és a teljes elgyöngölésig jutottam. Csak akkor éreztem megkönnyebbülést, a mikor a Pink-pilulát használtam, mely végre tökéletesen helyreállított.

A Pink-pilula mivel a vért föllírítá, hatásos mindenféle gyomor-bajnál, rossz emésztésnél, bélyugadásnál, oldal-szúrásnál és általános gyöngeségnél.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 f. 75 kr. és hat doboz 9 f. Magyarországi forrákat: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban Budapest, Király u. 12.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF
Kiadó és lapulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

njižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

„Za narod s narodom.“

Gosp. Hegedüs Sándor minister trgovačkih poslova je rekel ove reči v sednici jednoj u Debrecinu, da »v denešnjoj dobi već za narod samo s narodom skup moći delati.« Vlastne reči, koje su kak strela, brzo preletele našu domovinu. Pak stem vekšnu jakost imaju, jer minister, jeden zmed ravnateljov orsaga, je nje rekel. Čujte nje na sve strani! Ali i razmíte nje! Nevarno bi bilo nje čuti, ali je nerazmíte ili ne prerazmíte. Za narod delati je velika i vrla zadaća. V narodu je jakost orsaga i jakost naroda drži gori domovinu. Narod i domovina su jeden k drugomu prirasčeni. Ako je jeden jaki, daje jakost i drugomu, pak ako oslabi jedno, za njim pogine i drugo.

Doktori veliju, pak i praktični život svedoči, da ako jedno človeče oko težeša nesreća postigne, pak zgubi onu svoja vidljivu moć, za njem pogine i druga bez svake pomoći. Čuvati moramo jedno, ako drugo hoćemo obraniti. Koj hoće, da domovina cvete, naj se trsi na razcvetenje puka, pak koj za sretnu želji domovinu, naj se trsi sretniti naroda. Samo srelen narod more imeti sretnu domovinu! Delati treba dakle za narod, jer kaj za narod činimo, ono za i domovinu! Ali samo za narod treba delati?

Pripovem vam jednu staru pripovest: V staroj dobi su mislili ljudi, — ako Boga moliju, da na njivu molitvu se njim on vu formi človečji pokaže. Jedenput je jeden bérus s dvemi voli jedna žmehka kola

peljal i zavustal je vu mlaju. Voli su postali. Ona je bérus počel moliti: Hodi gospon moj Bog! Polegni vun kola z blata. Nakaj se začul jeden glas: »Samo bistray vole, pak nadigni malo pri osih, onda budeš vun zišel, jer Bog samo tak pomore, ako se i sam trsiš.«

Ako narod ne dela, jeli more napredovati?

Kad telo hoćemo hraititi: jeli je samo dosta, ako ruka k vustima nese hranu, pak jeli nije potrebno da se znutrašnji deli, vusta i žaludec počeu gibati? Mašina samo tak more delati, ako svaki njezin del zvršava svoju dužnost. Samo naj zememo iz žnije jednoga potrebnoga tirajućega kotača, postoji cela stvar. Zabadao delamo za narod, ako se sam narod negiblje!

Za narod samo s narodom skup moći delati: jeden s pametjóm, drugi s rukóm. Im ovaj svet drugo nije, kak jedna delarnica, (fabrika), v kojoj svaki ima svoj posel i mesto. Ako včini svoj posel, — ide delo, pak ako ne včini, drugim je na kvar.

Vodja zabadao drće, trudi se i znojí se, ako težaki lenjariju, mali bude hasen i dar.

Voda potoka i reka mrljajuć leti doli po svojim jarku i ako z njega vun vudri, ništariju zroči; ali sposoben mlinar njoj jarka skopa, da si nju na svoj melin pusti; i tak množinu vode bude na hasen. Naj samo gdo pokvari toga jarka, — opet vdura jakost vode.

Sjedinjena pamet, sposobnost i jakost

ima svoje napredovanje. Za narod vnogo činiju zakoni, jer ovi su za dobrotu naroda načinjeni. Ali ove mora narod vu sebe zeti i nje obdržati, ako njim hoće hasna zeti. K betežniku zabadao zavemo najglasovitešega doktora i ov zabadao mu priredi najhasnijučeu vračto, ako ga betežnik nezeme vu sebe. Zabadao su najlepši zakoni, koj nje ne obdrži, ne vidi njim hasna, nego kvara.

Vučenje samo onomu hasni, koj se hoće vučiti. Ni jednomu detetu ni moći s točerom vlejati v glavu znanost. Vodji, koji v srdcu nosiju sretnost naroda, ravnitelji domovine svetlost vužigaju v tamnost, da pokažeu pravoga puta; ali koj neće si odpreti svoje oči, on nevidi to. V ruke slepih zabadao dajemo faklje, ili zabadao idemo pred njimi, ako nas ne slediju! Zabadao dajemo onomu hasnovita dugovanja za čitati, koj neće čitati, nebude se vučil z onoga.

»Za narod samo s narodom skup moći delati.«

Ako narod hoće, da za njega naj delaju, naj skup dela i on za svoju dobrotu. Samo sjedinjena jakost, marljivost i trsenje ima hasna.

Majcen Ferencz.

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

I. József (1705—1711.)

17 ljet je bil star Jožef, kad je na Magjarsko prestolje stupil. On nije bil takov nepriatelj magjarom, kak njegov otec Lev-

Z A B A V A

Nevieruje.

Bilo je u Januaru godine 1871., kad se je naš sadanji kralj Franc Jožef, sa svojom visokom obitelji preselil u južnu tirolsku zemlju, da onde zimu sprovede. Bil se je nastanil u gradu Trautmannsdorf, blizu Merana.

Kralj se navadno ustaje, pak je i tu svaki dan rano več u jutro bil na nogah i vani na prostoru na šetnji, a pošto ga nisu poznali, to ga nitko nije držal za onoga tko je bil, ako ga je na polju, u šumi ili na briegu gde srel.

Na takovoj jednoj šetnji, došel je na jedan krat u blizinu jedne siromaške kuće, iz koje se je čul plač i javkanje van na ulicu. Plemeniti vladar koj nikakove pritužbe nije neslušane odbil, a suze siromakah uvijek posušil, stupi kroz tiesni hodnik na maleno dvorišće rečene kuće, iz koje je plač i javkanje dohadjalo. Onde vidi na zemlji jednu poginulu kravu ležati, a polag nje, već pristaroga para, muža i ženu stali, koji od plača i žalosti niti nutar došavšega nisu

opazili. Rukami se za glavu držeći javkal je u tirolskom dialektu starac:

»Van je, — i čisto je znami van — mi smo gotovi! — Ta koliba je do krova zadužena, a sad je još i zadnji komad maršeta nam poginul. No stara, sad moremo na se metnuti torbe vkriz, pak iti prosjačit k bogatašom u Meran, ako nam budu hoteli kaj dati.«

»No, no« — veli od vrat iz neneda kralj — »To baš nećete morati činiti — tak daleko još nije došlo. Pak kolika je vam škoda nanešena tim, što vam je krava poginula?«

Tirolec se sad obrne proti govorećemu, za kojega nebi niti u snu mislil, tko je, pak na pol plačući odgovori:

»Bilo je to jako dobro marše, koje nas je hranilo, a mirno i dobroćudno, kak malo diete. Za sto forinti je nikomu nebi bil rad prodal!« — odgovori starac a starica kimaćuć povladjiva.

»No, no« — batrive je kralj — »Samo budite mirni, ja vam dam toliko novac, da si budete mogli drugu kravu kupiti; ali ja baš ov hip neimam peneze pri sebi, nego

dojdite sutra u grad Trautmannsdorf i tam čete novce dobiti.

»Je, a tko ste vi?« — zapita tirolec cesara — »U on grad takovog siromaka, kakov sam ja, niti nebi nutar pustili.«

»Samo vi dojdite« — odgovori cesar, — »pak povedjte vrataru tko ste, i nitko vam neće na put stati.«

»Kaj mi vi nebi ipak mogli povedati, tko ste,« — pita dalje neveruvani Tomaš — tirolec — »Em ovak bi me mogel tko za došli do grada, a kad bi u grad došel, onda nebi nitko nikaj o tom znal. Ja vam nebudem nasel!«

»No« — veli cesar smiešeći se — »ako mi već nikak nevierujete, tak onda hodte odmah zmenom.«

To je bilo tirolcu po volji, jer ovak bu najsigurnije, si je mislil, i sad se obodva odpute proti nedaleko stojećemu gradu. Uz put se je tirolcu medjutim to čudno vidlo, da je svaki, s kojim su se sreli, njegovoga pajdaša tak poznizo pozdravljal, a kad su došli do grada, je videl, kak se je vrtar odmah odkril i skoro do zemlje naklonil. Anda postane jedno malo, potegne si pajdaša za rukav, pogleda ga čvrsto u lice i

pold. Na dvorske navučnike, koji su neprijatelji bili magjarom, je ne poslušal i najbolje je poleg rečih Savoyai Eugéna delal. Rákóczy-ove uvjete mira je ipak niti on ni prijel, zbog toga je Rákóczy-ev rat za slobodu dalje trajal.

Med tem su kuruci spravljiste držali vu Ónodu, gde su Magjarsku slobodnom skriknuli od Habsburške familie, a Rákóczy-a pak su za vodnoga vladara zebraeli.

Ali po ovim spravljistu je i Rákóczy zgubil svoju sreću, jer se je već čeli orsag vturidil vu rat. Jozefova vojska je i Erdelja nazad vzela a pomoć, koja je bila obečana od francuskoga kralja je nē došla.

Med tem je pri Romhanyu Rákóczyeva vojska veliku pobitku trpela, zbog česa njih je vnogo prek stupilo k Pálffy-u, gdo je na kraljevski straniki bil. Poleg toga je Rákóczy-eva vojska tak oslabila, da se već vu odprti rat ni mogla pustili sa nemci.

Rákóczy je sada pri severnih vladah iskal pomoć. Vodjenje kurucov je prek dal Károlyi Sándoru, a on sam pak je vu Poljsku odputoval, da tam izhodi pomoć za magjare.

Ali Károlyi je prestupil naloga i vu Szatmáru je sklopil mir sa Jozefom. Poleg ovog mira je svaki buntovnik oprost dobil, kak takakše i Rákóczy, ako za tri tjeđne dene doli prisegu vernosti kralju, se mu osegura život, slobočina i svoje dva sine nazad dobi, ako se odpoce Erdelja i ako nazad da vu imanju stojeće grade Jozefu. Osegurano je bilo nadalje slobodno vezbanje vere protestantov.

Ov mir se je skopil vu Szatmáru 1711-ga apr. 29-ga. Na to su i kuruci deli doli oružje na májtenskim polju 1711-ga majusa 1-ga.

Ali Rákóczy je ne hotel pripoznati ovaj sklop mira, zato je niti vernost ne prisegel Jozefu. On se je još i vezda ufal, da bude dobil pomoć ili od francuzov ili od rusov.

Kad je već videl Rákóczy, da od nikud ne dobi pomoć, niti onda nije hotel vernost priseći Jozefu, nego je sa svojim najvernimi pratniki, — koji su ga niti onda ni hoteli ostaviti, kad je kruh suzanstva jel — vu Francusku odišel, gde je vu kraljevskim dvoru našel obranbu.

Potlam, kad bi opet rat vudril vun sa turkom, ga je sultan k sebi pozval Ali kad mu niti ov nije nikaj pomogel, se je de kraja odrekol svega, sa svojim vernimi pratniki, kak Beresényi, Mikes i drugi, se je nastanil vu Rodosto turskim varašu, gde mu je samo vera i delo pruižle utjehu.

Dva sini Rákóczy-evi, koje su nemci vtovljene držali i niti njim ne dopustili, da se barem nekaj navučju — su potlam skočili iz tamuice i k otcu vu Rodosto odišli, ali su još prije vumrli, kak njihov otec.

Rákóczy je vumral 1735-ga aprila 8-ga na veliki pelek vu 60 ljetnoj dobi svoga života. Telo mo vu Konstantinopolju, vu cirkvi ježuitah počiva poleg svoje matere vitežke Zrinyi Jelene. Sa njim i sa njegovimi sini je izumrla familia Rákóczy-ov.

Još prije, kak Rákóczy, je vumral Jozef 1811-ga malo potlam po Satmarskim sklopu mira. Za njim je na tronuš stupil III. Károlyi brat Jozefa i bivši španjolski kralj.

(Dalje sledi.)

Loparits.

KAJ JE NOVOGA?

Kuruzni lasi.

Kak čitamo z jednih novinah, vu Budimpešti jedno družtvo na sledeće opominja gazde: Kuruzne lasi med trebnjom ne treba med luščinje metati, jer ono živina tak nepojeđu, nego spravimo ono zvan, posušimo ili na suncu, na nahizju ili v kuruznjaku, koje je crno, zgoreto, vkraj hitimo, druge žute i barnaste lasi družtvo spokupi.

Hasen prahu duhanskomu.

Na dno duhanskih sitah i skatuljah i t. d. vnogo-vnogo duhanskog praha se zna žiti, kojega redovito, kak nelasnovitoga praha vkraj znamo hititi. Pak vu vrtlariji proti kukcem dobro moči hasnuvati toga praha. Osobito proti zemeljskoj buhi i listnoj vuši, Kad je bilje rosnato, ili od d-ždja mokro, onda treba duhanskoga praha na tenkoma pesipati, nakaj se škodljivi kukci pobereju. Ako pak bi suho vrme bilo, prije pošpricajmo bilje i samo tak posipajmo praha.

Šest lollšnih talérov.

Čela Nemska se smēje vezda na činu jednoga birova iz jedne občine kre Krajne. On je najmo nekak na trag došel folišnim talérom i to je prijavil orsačkomu fiskalistvu. Od ovud su mu rekli, da ovih šest talérov nek pošlje k njim, jer samo tak budu znali, jeli su folišni ili nē. Kaj je čineći sada birov, šest talérov je dal na poštu. Ovdí nisu to jako pregledavali i prijeli su je gori. Samo, mi znamo, da ako komu peneze pošljemo nedobi ravno one, jer oni tam ostanaju, gde smo je mi gori dali i samo doputnica (utalvány) ide na ticajuće se mesto, gde poštanska kasa vun plati šumu. Dakle niti fiskalistvo je nē došlo one, koje je birov poslal, nego pravih 6 talérov. Kak čujemo, birova je tak sram, da skorom vun ne uta se dojtí, — jer ga i deca pitaju:

»Kak je putovalo onih šest folišnih talérov?«

Nesreća.

V Szabadka varašu, kak čitamo, v jednim, paromelinu se nesreća dogodila. Jeden mladi navučnik je poleg svoje nepazljivosti kanil zastaviti kamena tak, da je s rukom hotel pograbiti s grozovitom brzočom se obračajućega remena. Blizu stojeći mladi glavni mlinar je to videl i skoči k navučniku, ter ga cuknul vkraj od sigurno smrti. Ali nesrečni človek vu svojoj preplašenosti se popiknul i kotaču je opal, koj mu je zgrabil desnu ruku. Nesretni je gori vu vis zletel, ali v drugim momentu je s grozovito razdrapanami kotrigami doli opal. Desna ruka se mu v rameni vun vtgrla pak još i druge vnoge smrtno rane je dobil. Odmah su ga v špital odnesli, ali med putom je vumrl. Nesrečni je jednoga života oslobodil od sigurne smrti, pak je onda sam moral biti žrtva druge nesreće, kojoj se već niti on sam nije mogel vugnoti. — V Temes-Répásu je jeden težak med mlenjom tak nesrečno zašel pod kotača melinskoga, da ga je on odmah na male komade skup združnul.

Žalostni gosti.

V Szamos-Dob zvanoj občini su gosti bili pri hiži jednoga mesara. Dobra volja

veli: »Čuju gospone, ne dugo je sim u taj grad došel zimovat cesar iz Beča, mozbit su oni taj isti?«

»No, pak da bi tak bilo, kaj bi onda bilo?« — veli na to smiešeći se cesar.

»Je, pak zakaj mi to nisu prije povedali?« veli tirolec. — »Da sem znal tko su, nebi se bil tak šnjimi spominal, kak svojim sušedom.«

Cesar ga na to udobrovolji; sto forinti su mu bili po kassiru odmah izplaćeni, a siromak tirolec niti se od unutarnje uzrujanosti skoro niti je mogel zahvaliti. Kravu, koju je skoro zatim kupil, je nazval »cesarskom kravom,« — od koje već danas je težko kaj videti. —

Dobar savet (tolnač).

Na početku vladanja današnjega našega kralja, je isti odlučil jednog dana se zabavljati lovom na jerebice, pak si je za tu zabavu izabral šumu »Weichselboden« bilzu Marie Zell.

On je anda zamienit svoju uniformu sa jagarskim kaputom, soldačku kapicu sa zelenim šterskim škrljakom, a sablju liepom

drotaricom puškom. Ovak oboružan je išel cesar, mnogimi otmienimi lovskimi gosti praćen rano u zorju u šumu.

Veselo spominajuć se kratili su si lovci uzput vrijeme. Kad im na jedan krat naproti dojdju dva prosta šumska drvara. Ova dva čovieka, tvrda kak hrastovina, već su više krat puno dobra i liepa čuli o mladom cesaru, ali videli ga još nisu nikada, anda niti poznali.

U sumračju su drvvari mislili, da su to navadni lovci, te stupe pred nje, a stariji se obrne k jednomu, slučajno k mladcu cesaru te mu reče:

»Jagar, imaš ognja?« — U onom kraju kak i u Tirolu puk navadno svakoga sa »Ti« nagovori.

Cesar vuže odmah na svojoj goručoj cigari falat gube i preda ju drvaru. Već za kratko vrijeme su obodva drvara iz svojih, na kratkih kaniših, lulah dimili, kak iz dimnjaka te kad su zadovoljno na njih poklopce poklopili, veli proti jagarom on stariji drvar:

»Jagari, idete valjda na jerebice?«
»Idemo« — odgovori cesar — »Pak zakaj nas pitaš?«

»Kajti vam jerebice budu nekaj ma-

lale, ako se budete tak glasno spomenkivali.« — Odgovori drvar.

»Ti grubjan!« prišeptne mu u uhu jagar onoga reviera, koj je lova vodil, te ga šakom med rebra drukne — »Ov gospodin tu je njegovo veličanstvo naš cesar.«

»Neka mi nikaj nezamiere gospodin cesu!« — izpriča se odmah drvar — »Ja sam dobro mislil, makar sam i malo pretvrdo rekao, ali ja sam šumski čoviek, pak dobro poznam te beštije jerebice, ako čoviek nije tiho kak miš, kad ide na nje u lov, nedobi jednu na hit. Anda mi neka odproste!« Stim porine svoju lulu u desni kut ustah i otide dalje zajedno svojim pajdašem.

Car Nikola i židov soldat.

U Ruskoj je navada na vuzem u jutro se medjusobno pozdravljali sa pozdravom: »Christos voskres!« (Kristuš se je gore stal) A odzdrav ima na to glasiti: »Voistinu voskres!« (U istinu se je gore stal). Zatim se obodva, pozdravljajući i odzdravljajući kušnu, a to je sve jedno tko goder bil.

Cesar Nikola (vladal je od 1825—1855) nije nikada zapustil niti zamudil ovu krš-

se već na visoko zdigla med svati i veselo su tancali. Med tancanjem su pari doli vudrili viseću lampu, koja se v onim momentu eksplozerala. Plamen je i v opravu vudril i više se su spepekli, jedna devojka pak je vumrla v ranah.

Pred kaštigom v smrt.

Blizu Szöreg zvane postaje je pošarski vlak jednoga mrtvog soldata našel. Glavu nesrečnoga človeka su dalko v jedni grabi našli. Iztraga je dokazala, da nesrečni je Dimovits Peter infanterist szegedinskoga 46-oga regimenta. V nedelju je bez dopušćenja timo v Szöreg otišed na prošćenje i tamo se do jutra zabavljal. Kad je pak proti domu v kasarne išel, v pamet mu je došlo, da zaradi vuni ostaje bude oštro kaštiguvani, pak to si je tak na srce zel, da se pred leteći vlak metnul, — koj je i lletno zvršil s njim.

Čudnovata nēmnost.

Iz jedne novine čitamo sledeći čudni dogodjaj. Jeden poljodelavec iz Tapolca, koj je čez dugi i težki svoj beteg zanemil, posle svoje četirinaest danov duge nēmnosti je nazaj dobil svoju reč. Človek je v Kis-Cell štel iti, ali kad se na vlak sel, odprla su se mu vusta i čist je počel govoriti ravno kak pred betegom.

Petdeset letni most.

Prošli pondeljek je bilo petdeset ljet, da su posvetili onoga mosta, — koj Peštu s Budinom skup skapti, kojemu po celi Europi nema para, — a to je most lančeni. Mosta je utemeljil glasoviti grof Szécsenyi István, a napravil ga je Brunel englijski mérnik poleg plana grofa. — Na mestu mosta je prije bil most na 42 ladjah stojeći. 1832-oga se utemeljilo društvo mosta, grof je v englijsko išel, gde se spoznal spoznal s glasovitim Clark Vilmošom, koj je i zazi-dal mosta. Još i denes se vidi onaj komad,

čansku navadu. Več za rana u jutro u gala uniformi je on na vuzem hodil po gradu, pozdravljal i kušoval svakoga, s kojim se je sastal, pak je bilo baš čudno gledati, kak je car poslie pozdrava svoga poslužnika, ili navadnoga žandara, ako mu je slučajno taj dan naproti došel, skušoval. Ovak je i učinil zadnje vuzmene nedelje, koju je doživl. Kad je išel kroz grad, dojde do siraže pred jednimi vratu, približi se soldatu, kušne ga i pozdravi navadnim: »Christos voskres!« — Ali soldat, ne samo da nije odgovoril: »Voistinu voskres«, nego je dapače zaniekal Kristuševu gostajanje riečmi: »Niet! ne voskres car. — (Ne! Nije se gore stal, car!)

To pak je bilo ipak malo preveč za vladara velike Ruske, takovoga kaj mu se još nije dogodilo.

Maršal ga je poslie izviestil o celiój stvari, pak je van izašlo, da je soldat, koj je on dan bil na straži, bil židov. Na to izviestje je car jedno vrieme mučal, a zatim progovori: »No, anda dobro! — Ja nemogu zahtievati, da židov priznaje i vuerie na Kristuševu gostajanje, ali to njih dragi gospodin maršal prosim, da mi u buduće na vuzem nemetnu soldata židovske viere pred moja vrata, kad ima u vojski dosta Rusah.«

Maršal je to ponizno obečal.

Budućih vuzmenih svetkov već cara Nikole nije bilo med živimi.

Em. Kollay.

od onoga lanca, koj se vtrgel, kad su mosta goridržajućega, velikoga lanca gori potegnuli. Jer ovaj lane se vtrgel, veliki mosta gori držajući lanec je doli opal na paroladju i vnogo ljudi je zatukel; sam grof Szécsenyi, koj je ravno tak na ladj bil, je komaj-komaj pobegel. Jer je žmekho željezo paroladju skup zdrobilo, Szécsenyi je v Dunavu opal i komaj da je mogel vun odplavati. Kad je pak vun zišel tabor za sloboščinu, jako pomalem se zgotavljal most. Pak onda skomrom da se i uništil, kad ga je Alnoch austrijski general kanil s dinamitom raznesti. Most je ostal zdrav, ali Alnoch je svojega života tam ostavil. Prvoga kamena fundamentskoga su 1842. augustus 24-oga položili doli, 1849. november 20-oga su ga i onda posvetili. — Od onda svaki, koj čez most ide, ima 2 krajcar platiti. Most je koštal 6 million 244 jezer 801 forintov, ali koji penezi su na tripud povrujeni nazaj s maltom, koju (2 kr) svaki čez njega prek idući ima platiti: Dohodek mosta čez 50 ljet je 17 million, 280 jezer forintov.

Cigani.

Pred jedenajst letmi se dogodilo, da je iz baranyavármegjinske Lucs zvane občine bez traga zginul jaden osam ljet star dečec. Sumlja je postala na cigane već onda, ali krivce nisu mogli najti. Od onda je i već svaki pozabil slučaj siromaka dečeca, doklam vezda pred bosnanskom v Bjelina stanujućoj žandarstvi nise prijvil jeden 19 ljet star, strapljen dečko, koj se za Sched Ferencza (to mu je bilo ime) valual. Pripovedal je, da pred jedenajst letmi jedenput igral na vulici, kad su ga najedenput cigani na kola zgrabili i pobegli z občine. Za dva dane posle, pobega su v jednu šumu zašli i tamo su ga grozovito zurevarili, da za prošnju priličnoga lazara načiniju z njega. Spotrlu su mu desnu nogu i žerečim željezom su mu pekli ruke i telo. Dve ljeti je terpelo, doklam su mu rane kak-tak zacelile. Zatim je čista bil gotov za bogca. Zagrozili su se mu, da ga skončaju, ako se bude podufal povedati komu svoje ime ili odkud je. Ali kad su mu rane zacelile i zvanjskim je već malo bolje počel vun zgladati, v škriljak mu je čim menje počel groš dohadjati. Nečemurni lopovisu odlučili, da ga opet budeju mučili i da mu obedve oči vun zežgeju. Jednoj ciganjski devojki je dosta bilo od nevolje dečeca i mu je prlpovedala, kaj kaniju s njim včiniti. Sched je vezda pobegel od svojih nečemurnih mučiteljov i jednako je k žandarstvu otišed. Čudljivo su poslušali tamo njegve muke i odmah je velika patrola išla za cigani. Vezda već svi v reštu čekaju svoju kaštigu.

Žene.

V Szilágyvármegjinskoj Kémez zvanój občini je zaisto smešno delo žižu vu med dvemi ženami zaradi jednoga mužkoga. Tak se dogodil slučaj, da Futyi Mihály je odvalila od njegve žene jedna Török Sára zvana devojka, koja je od žene deset ljet mlajša bila. Žena Futyiova kad je to začula, daka-ko je karala svoga muža. Kak je to navadno n nju je napokal; žena je zotim k Török Sári okrenula i njoj je pošiljala glase, da naj mira da njezinomu mužu. Devojka je razaj poslala glasa, da nehodi ona za mužom njezinim, nego on hodi za njom; pak ako se to njoj nedopada, naj ga doma k stolu priveže. Žena je vezda previdla, da prije potli oštro mora gori stupiti pak je gtaša postala devojki, — da ju osra-

moti i nju popari. — No dakle dajte sem to vrelu vudu, — ako imate! — veli jeden dan devojka, koja se v hižu gazde postavila. Jer pak žena je imela za dva lonce vodu pri ognju, tak su se dospomenule, da svaka jednoga lonca prime vu ruke pak onda: koja bude jakšna. I dvoje žene jesu na dvor stupile i jedna k drugoj s loncom su išle. Svaka je drugoj na obraz ciljala, tak misleć, koja bude onda grdeća postala, njo bude dokraja zaostavil Futyi. I veseloj igri je jako žalosten doknec poslal. — Obedve su se težko oranile, osobito devojka, kojoj je žena vrelu vodu ne samo v obraz, nego i na glavu vlejala. Obedve vraćiju doktori. Devojku su morali v špital odnesti, gde njoj smrt čekaju. Žene! Žene!

Male novosti iz Medjmurja.

— *Nesreča.* Bączinger János iz Dráva-Vásárhelya oženjeni, 3 decahotec, je na čakovečkim banhofu tak nesrečno došel med dva wagone, da je težke rane dobil; vezda je vu veliko-kanižkim špitalu. — *Ogenj.* Veliki ogenj je bil vu Vucsivcsaku. Najme zažgala se je hiža Ráczecz Béle i ogenj se je na hitrom i na susedne zidine prijel i nje čisto na pepel spravil. Stem večša je nesreča bila, kaj se je to kesno vu noći dogodilo — *Zgaženje.* Ovoga meseca 15-ga je jutrašnji brzovlak pri Szobotici 22 komadah svinji, a 21-ga pak osobni vlak jednu kravu zgazil. — *Zgubljen žrebe.* Vu Čakovcu iz stale Friedl János ošteriasa se je zgubilo žrebe Kluger Józsefa iz Podturna. Još do denes su ga nē mogli najti. — *Cseresnyés* (Črečan) občina je svoju orsačku i občinsku čelu porciju za ovu godinu vu prošlim mesecu do zadnjega krajcara izplatila. S tem se malo koja občina more stimati.

Razstanak od domovine.

Ti ljubljena domovina, gde prvput sem gledal svet, Gde mene žibala je mati, gde sem živel vnogo let! Denes ja od tebe iti moram dalko v tudji kraj, I Bog zna, al bu mi dojti opet k tebi gda nazaj?

Draga lipa ti dišeća, ka pred hižom mi stojiš, S bujnim cvečtom nakinčena, danas zadjič me hladiš! Si gledala me dete malo, gda sam s tobom igral se, Danas primi pak za hvalu jeden pozdrav od mene!

Tebe takaj vrt ljubjeni, ja za dugo zapustim, Delal si veselje meni, sad te drugim izručim. Moje ruke zalēvale, lépe ruže su dosad, Al od vezda tudje budu, skrbele v budući čas.

Šuma v gori tam samotni v kojoj sem sprehadjal se, Ter zviranjek bistri tibi sad, pozdravljam ja vas vse! Sve je meni v opomenu, kaj zagledaju oči, Sve me opomina živo, srečnih vur, ki već njih ni.

Lepi dnevi ste minuli, koje žvival je sem tu, Ali v mladosti ste bili, nigdar nebu već vas tu: Minuli ste, tak kak zorju, kad odpira sunce sjaj — Zbogom hiža, lipa, gora, vrt, zviranjek, ljubljen gaj!

Nemec Martin

Vnogo peneze si prišpara on, koj pri MAYER ŠALAMONU (drugač Hochsinger vu Čakovcu, poljeg kloštra) si priskobi štacunske potreboče. Pri njem je moći sve vu najfalešoj čeni kupiti, pokehdob bude svoj štacun poljeg razprodaja, do kraja zaprl.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtlig
Buza	Pšenica	7.50	—
Zab	Zob	5.20	—
Rozs	Hrż	5.00	—6.00
Kukoricza uj	Kuruza nova	5.20	—
» » ó	» stara	0.00	—
Árpa	Ječmen	5.00	—
Fehér bab uj	Grah beli	6.50	—
Sárga » »	» žuti	5.50	—
Vegyes » »	» ziměšan	5.25	—
Lenmag	Len	1.00	—
Bükköny	Grahorka	5.50	—

Nyilttér*)

É rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámtmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztan ló.

Hirdetések.

6575. tk. 99.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szadár Mária férj. Csesznák Józsefné perlaki lakosnak Malek Bálint lakos elleni végrehajtási ügyében 180 frt tőke, ennek 1893. évi novemb. hó 1-től járó 8% kamatai, 19 frt 10 kr. eddigi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő a perlaki 1499. sz. jvk. vben 481. hrsz. alatt felvett ingatlanok Molek Bálint nevében álló 1/2 részére és pedig az özvegy Blazsincics Rókusné szül. Goricski Magda perlaki lakos javára bekebelezett szolgalmi jog fentartásával 547 frt kikiáltási árbani mint becsárban az

1899. évi decz. hó 18. napján d. u. 3 órakor

alulirott tkvi hatóság hivatalos helyiségében Csesznák József perlaki ügyvéd közbenjöttével Szerneck Györgyné perlaki lakos késedelmi árverési vevő költségére és veszélyére megtartandó árverésen eladatni fog. 951

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételért 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkvi hatóságnál és Perlak község előljáróságánál megtekinthetők

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1899. évi október hó 17-én.

1296. sz. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulirott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróóság 1898. évi V. 352 I. számú végzése következtében dr. Hajós Ferencz csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornyaivideki Takarékpénztár javára Mihocsi Simon és társai ellen 84 frt s jár. erejéig 1898. évi szept. 9-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 485 frtra becsült következő ingóságok u. m.: takarmány, szalma, 4 kocsis, 3 ló, 1 pajta, 1 kukoriczakar és 1 sertvésől nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróóság 1898. évi V. 575/2. sz. végzése folytán 84 frt tökekövetelés ennek 1898. évi június hó 8. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 55 frt 05 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínén, vagyis Al-Hrascában

1899. évi december hó 4. napjának d. u. 2 órája

és Pálinoveczen leendő eszközlésére

1899. évi december hó 4. napjának délutáni 3 órája

határidőül kitzetelik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 945

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fölülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon 1899. évi nov. hó 19-én.

Sós Frigyes kir. bír. végrehajtó.

Strahia Testvérek

fűszerkereskedésében Csáktornyan

egy jó házból való fiu

t a n o n c z u l

azonnal felvétetik.

950 3—3

6

huzásra érvényes jótékonycélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizetetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít

a jótékonycélu sorsjáték

kezelősége

IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

947 2—7

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idős megpróbálásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésésként alkalmaztatik köszvénynél, oszónál, tagzsugogatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő r a k t á r: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. **Ni nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-ézőjegyzés nélkül mint **valódit** utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállító.

Sok pénzt megtakarít

a ki

Mayer S.-nél Csáktornyan

bevásárlásait eszközli,

kinél az üzlet teljes felosztása miatt

az üzletben levő összes áruk u. m.:

női és férfi divatkelmék, vászonárak,

parchetok mosókelmék, szőnyegek, gyapju

és selyemkendők valamint az összes

férfi és női divatezkek

a bevásárlási árnál tetemesen olcsóbban
adatnak el.

**Maradékok minden elfogadható
áron adatnak el.**

911 8-26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbe adandó

Pintarics János, vuláriai lakos
eladja saját telkét az épületekkel
együtt. A ház téglából van építve és
cseréppel fedett. A ház 3 szobából,
konyhából és éléskamrából áll; az
egész épület alatt pincze van. Ezen-
kívül a telekhez tartozik nagy kert,
különbféle gyümölcsfákkal. Nagyobb
gazda is lakhatik benne.

Pintarics János iz Vularie
dobrovoljne ruke hoće prodati grunta
skupa stanjem. Hiža je židana, s čre-
pom pokrita, pod celom hižom piv-
nica, tri sobe, kuhinja špajzom; veliki
vrt s vse forme sadovnog drevna. Ve-
liki gospodar mora nuter stanuvati.

955 1-1

18612. n. i. 1899.

„E n g e d é l y e s p é l d á n y a.“

Engedély-okirat

1. §.

Novákovecz község a következő határo-
zatok szoros megtartásának kötelezettsége
mellett engedélyt nyert a kereskedelemügyi
m. kir. miniszter urnak 1899. ápril. hó 16-án
23514 sz. a. kelt határozatával saját határa-
ban a Mura folyón nyilvános közlekedésre
szánt és a jelen engedély okirat kiegészítő
részét képező 1 drb komp részletes terv, 1
drb helyszínrajz és 1 drb. műszaki leírásból
álló tervek alapján révet létesíteni, illetve
fenntartani.

2. §.

Az engedély tárgyának célja és körülírása.

A szóban forgó rév nyilvános közleke-
dési eszközt képez és közvetíti a forgalmat
Novákovecz és Kis-Csernecz községek közt
a Mura folyón át. — A kútból kiágazó
révhez vezető utszakasz a komphoz tartozó-
nak tekintetik.

3. §.

**Az engedély tárgyának alkotórészei, felszerelése és
tartozékai.**

a) **alkatrészei:**

1. a tulajdonképeni komp,

2. komp feljárók,

3. a komp vezetésére szolgáló drótkötél.

A tulajdonképeni komp két egyenkint
13-20 m. hosszú, a közepén 2-83 m. széles
és 0-82 m. magas komp hajóra szilárdan al-
kalmazott hidlászól áll és felső a szilárd
1-15 m. magas korlátokon belül fekvő terhe-
lésre használható terület 600 m²-ben álla-
pították meg.

A komp hajóknak üresen és teljes teher
mellett előálló bemevelése a hajóknak mind-
két oldalán a partoktól könnyen felismerhe-
tőleg vörös színű vonalakkal megjelölendő.

A komp feljárók mindegyike 4-0 m. szé-
les 5-50 m. hosszú lejáró hid, mely egyik
végével a partra fekszik, a másik végét két

szilárdan levert czölöpökön nyugvó és azo-
kon különböző magasságban megerősíthető
keresztgerenda tartja. A komp feljárók, vagyis
dobogók mindkét oldalra erős korlátokkal
látandók el.

A komp vezetésére szolgáló czinezett
sodronykötél a két part között, a Mura folyó
felett oly módon lesz kifeszítendő, hogy en-
nek legmélyebb pontja az emberemlékezet
óta létezett legmagasabb vízszin fölé jusson,
a partra való behorgonyzás a part szélétől
legalább 100 méter távolságban a kellő szil-
lárszággal eszközöltessék.

b) **A komp felszerelése.**

1. A közhítonság érdekében a komp-
hajóhoz erősített legalább is 70 m. hosszú
csolnak, 2 dr. vágó, 1 dr. kormányvezetővel,
1 dr. vízhányó, végre 1 drb 80 m. hosszú
csákllyával felszerelve.

2. egy a hidlászra elhelyezett és 40 m.

hosszu lánczra erősített 150 kg. súlyu horgony.

3. egy a komp hidlász korlátjához leg-
alább 160 méter magasságra elhelyezett éjjeli,
ugynevezett viharlámpa fehér tejűvelgel fel-
szerelve.

c) **A komp tartozékai.**

1. A két szakaszban említett utszakasz.

2. A vámbáz, mely egyrésztében a ré-
vésznek lakásul, másrésztében a komp fen-
tartásához szükséges szerszámok leltárul
szolgál.

4. §.

Az 1-3. §§-ban részletezett munkálato-
kat létesíteni, a kompot, ennek felszerelési
tárgyait, valamint tartozékait a jövőben jó
karban fentartani Novákovecz község köte-
les. Köteles egyszersmind Novákovecz község
mint engedélyes hatósági felszólításra, folyam-
rendőri vagy szabályozási szempontból a
révet és az ehhez tartozó összes felszerelé-

seket és tartozékokat minden kártérítés igénye
nélkül saját költségén átéltetni.

5. §.

Az engedélyokirat pontozatának be nem
tartása esetén a révtuljdonos 300 frtig ter-
jedhető pénzbírsággal büntethető. (1890. I.
t.-cz. 138. §.)

6. §.

Az engedély tartama 50 évben állapít-
tatik meg.

7. §.

Az engedélyes személyében beálló va-
ltozás, a változás napjától számított 30 na-
pon belül 100 frtig terjedhető pénzbírság
terhe alatt a vízikönyvbe való bejegyzés vé-
gett Zalavármegye alispánjánál bejelentendő.

8. §.

kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur
1899. évi márczius hó 30-án 19976. sz. a.
megengedte ugyan a kompnak a közforgalom
céljaira való ideiglenes átadását, kötelezte-
tik azonban engedélyes Novákovecz község,
hogy az engedély okirattal kézhez vételétől
számított két hónap multán különben jogvesz-
tés terhe alatt az 1890. évi I. t.-cz. 75. §-ban,
vamatint az engedélyes miniszteri rendelet-
ben kikötött és a kompnak vizsgálatára, va-
lamint forgalomba helyezésének engedélyezé-
sére vonatkozó hatósági határozatot, a vízi-
könyv okirattárába való elhelyezés végett a
törvényhatóság első tisztviselőjéhez beuyjtsa.

9. §.

Jelen engedély okirattal engedélyezett
komp létesítéséhez és üzemben tartásához
szükséges területek esetleg szolgálmak meg-
szerzése körül felmerülhet és magánjogi
alapon nyugvó kérdések az engedélyezési
okirat határozmányai által nem érintettek.

Kelt Zala-Egerszegen, 1899. július 6-án

Csertán Károly s. k., alispán.